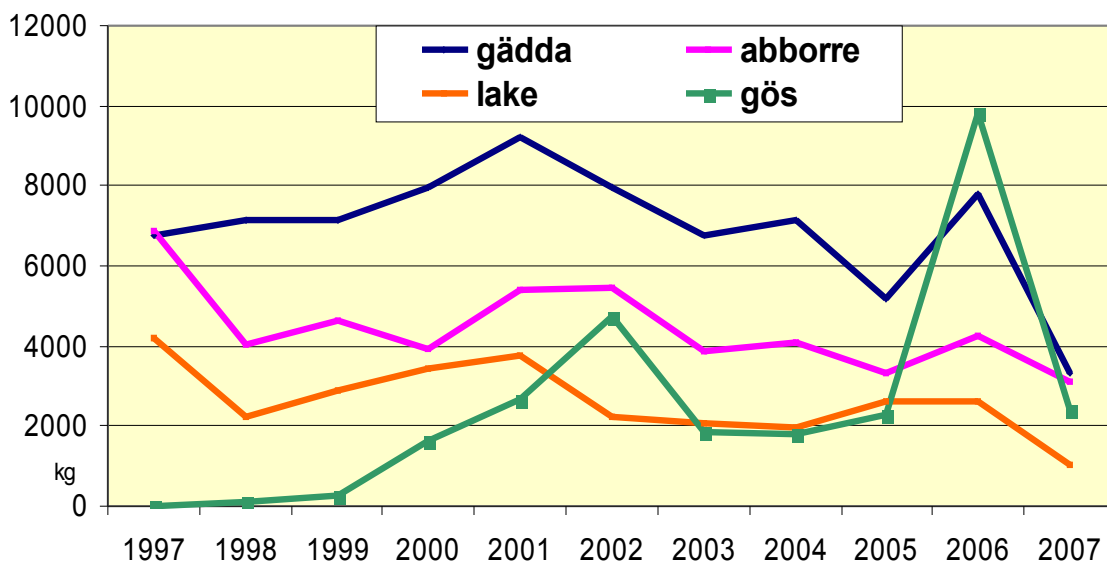
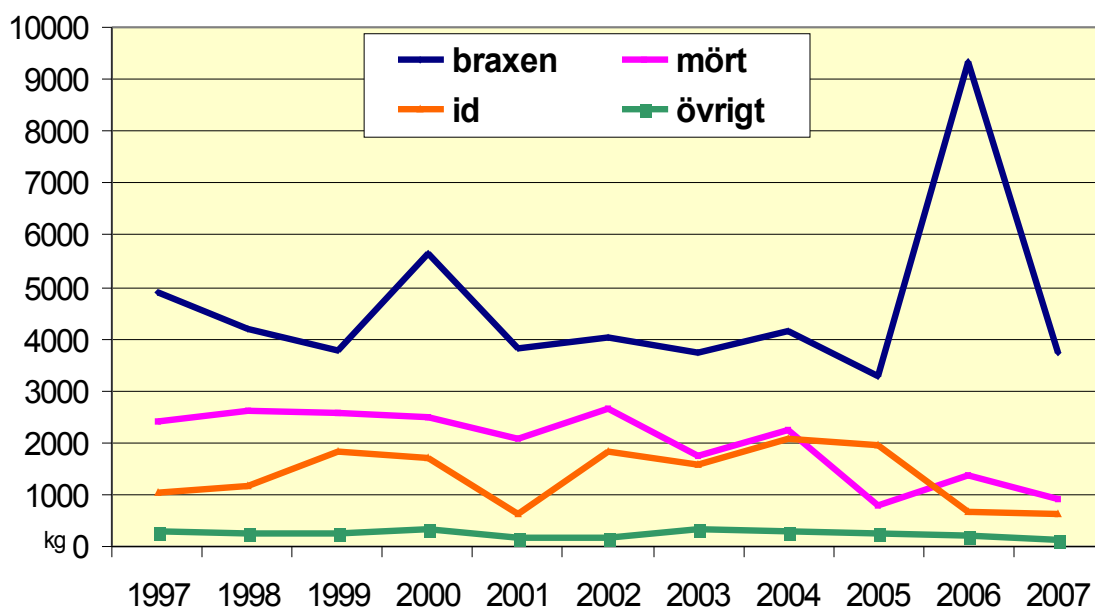

Larsmo-Öjasjön

Uppgifterna om fiskfångsterna i Larsmo-Öjasjön presenteras nedan och baserar sig på fiskeområdets insamlade statistik från medlemsorganisationerna samt på utförda fiskeriundersökningar. De åtta medlemsorganisationerna runt Larsmo-Öjasjön är Larsmo bys delägarlag, Eugmo bys delägarlag, Öja fiskelag, Kvikant fiskelag, Kronoby delägarlag, Leplax-Norrby vattendelägarlag, Pirilö fiskelag samt Vestersundsby fiskargille.

Fångsten av gädda, abborre, lake och gös i Larsmo-Öjasjön under perioden 1997 - 2007 (statistik uppsamlad av fiskelagen runt sjön)

Fångsten av braxen, mört, id och 2övrigt" (sik, siklöja, öring) i Larsmo-Öjasjön under perioden 1997– 2007 (statistik uppsamlad av fiskelagen runt sjön)

Gös

Från och med mitten på 1990-talet har gösfångsterna ökat från några hundra kilo i året till nästan 5000 kg år 2002. Efter införandet av en reglering i gösfisket, d.v.s. förbud mot maskor mindre än 55 mm, ser man en nedgång under perioden 2003 – 2005. År 2006, i samband med den stora försurningen, då fisken försökte fly från det sura vattnet, fiskades mängder av gösar upp. Ryktet gick från man till man att gösarna var på vandring. Det var lätt att fånga dem. Fångsten år 2006 uppgick till nästan 10.000 kg. Följande år hade man bland yrkes- och binäringsfiskare kommit överens om att avstå från gösfångst, för att låta beståndet återhämta sig. Fångsten år 2007 blev bara 2.300 kg.

Lake

Lakfångsterna har gått ner under perioden 1997 – 2007. Lakbestånden visar i allmänhet en variation som i stort beroende på storleken på årsklasserna. Bestånden varierar även p.g.a. vattenkvalitet, hydrologi och avtappningar från sjön ut till havet. År 2001 startades Alholmens Kraft, vars värmebelastningen i havsområdet även inverkar på invandringen av lakar till sjön.

Gädda, abborre,

Fångsterna av gädda och abborre varierar från år till år, beroende på storleken på årsklasserna och vattenkvaliteten i sjön. Gäddfångsterna har minskat sedan toppåret 2001. År 2006 fångades igen mycket gädda, p.g.a. det intensiva gösfisket i samband med fiskflykten undan det sura vattnet.

Braxen, mört och id

Bestånden av dessa mörtfiskar har ökat i takt med den ökade eutrofieringen av sjön. Detta syns ej i fångststatistiken, men den allmänna uppfattningen att beståndet av ”skräpfisk” (braxen och mört) ökar i sjön kom klart till synes i fiskeriundersökningen 2004

Negativa faktorer i samband med fisket i Larsmo-Öjasjön

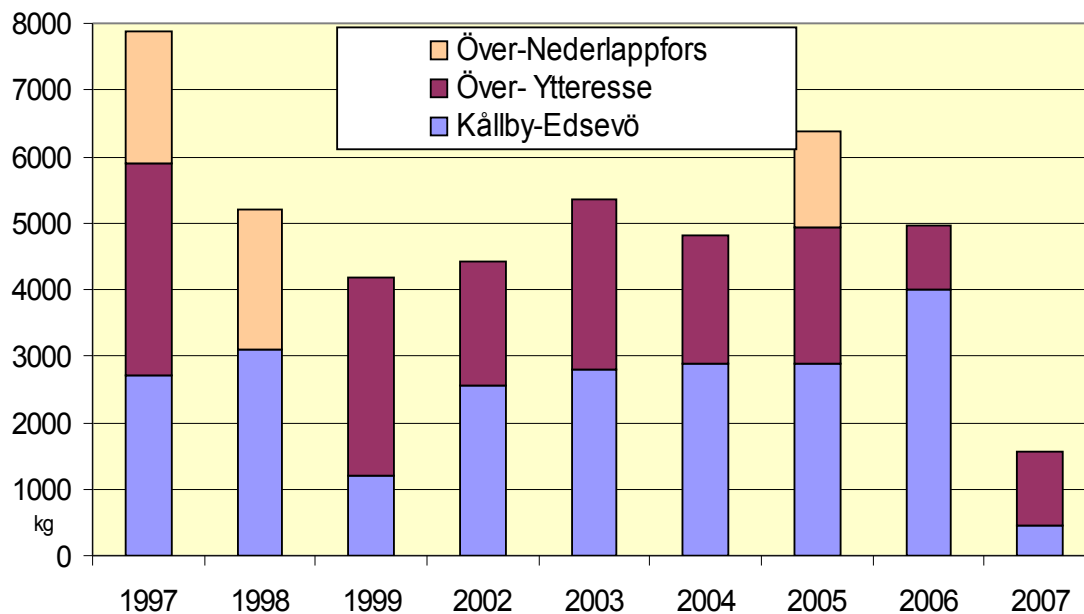
- Eutrofiering
- Försurning
- Ökande vegetation
- Ökande mängd ”skräpfisk”
- Nedsmutsning av redskap

Esse å och sjöarna i tillrinningsområde

Innan kraftverksbyggena i ån kom igång på 1930-talet fanns det naturliga populationer av vandringsfisk; - såväl öring som sik. I samband med byggnationerna stängdes vandringsvägarna av och fiskarterna försvann. På basen av åldersbestämningar av populationen av flodpärlmussla i ån, fanns det ännu så sent som på 50- och 60-talet en naturligt förökande stam av bäcköring i ån. Öringen fungerar som mellanvärld åt flodpärlmusslans yngelstadie.

I åsträckan mellan Larsmosjön och Evijärvi finns sju kraftverk som förhindrar fiskvandring mellan havet och ån och mellan olika åavschnitt i ån.

Uppgifterna om totalfångster från Över-Nederlappfors fiskelag, Över-Ytteresse delägarlag samt från Kållby-Edsevö fiskargille presenteras i figuren nedan. Statistiken från Lappfors är tyvärr sporadisk, men man kan på basen av figuren anta att den årliga fångsten från området mellan Lappfors och Larsmosjön varierar mellan 6.000 och 8.000 kg. År 2005 uppgick andelen gädda av fångsterna till över en tredjedel (2.278 kg). 42 % av fångsterna bestod av braxen, mört och id (1.100kg; 410 kg; 1.220 kg). 18 % bestod av abborre (1.175 kg). Resten av fångsterna (2-3 %) bestod av sik, harr, gös och lake

Totalfångsten från fiskelagen i Esse å under perioden 1997 – 2007, enligt delägarlagens egna statistik

Kräfta

Esse å har tidigare varit ett av de bästa kräftvattendragen i vårt land. Såväl kraftsverksbyggnationerna, rensningar och muddringar i ån, som kräftpesten slog ut beståndet på 50- och 60-talen. Kräftan är en krävande art som i synnerhet under den varma perioden kräver vatten med god syrehalt och högt pH (>6). På botten bör det finnas gömställen, i form av stenar eller stockar och grenar.

Fiskelagen runt ån har, i ett försök att återinföra flodkräftan, utsatt ca 2.500 moderkräftor och 9800 st unga individer på olika ställen längs ån. Desvärre har endast en fångst på ett 50-tal kräftor/ år kunnat noteras.

I samband med fiskeriundersökningar i Esse ås mynningsområde provkräftades nedanom Herrfors kraftverksdamm. Inga kräftor erhöles därifrån. I samband med fiskeriförfrågningen 1999 framkom att 12 st kräftor fångats i ån år 1999. Tyvärr namnges inte fångstplatsen i rapporten.

Negativa faktorer i samband med fisket i Esse å

- Eutrofiering
- Vattenkvaliteten och försurning i nedre loppet
- Kraftverk och dammar
- Reglering

Sjöarna i anslutning till Esse å.

Sjöarna Hjulsjön, Vitsjön, Huvudsjön, Hjuljärv och Lamasjön fungerar som lekplatser för vårlekande fisk. Fiskarna vandrar in i via bäckar

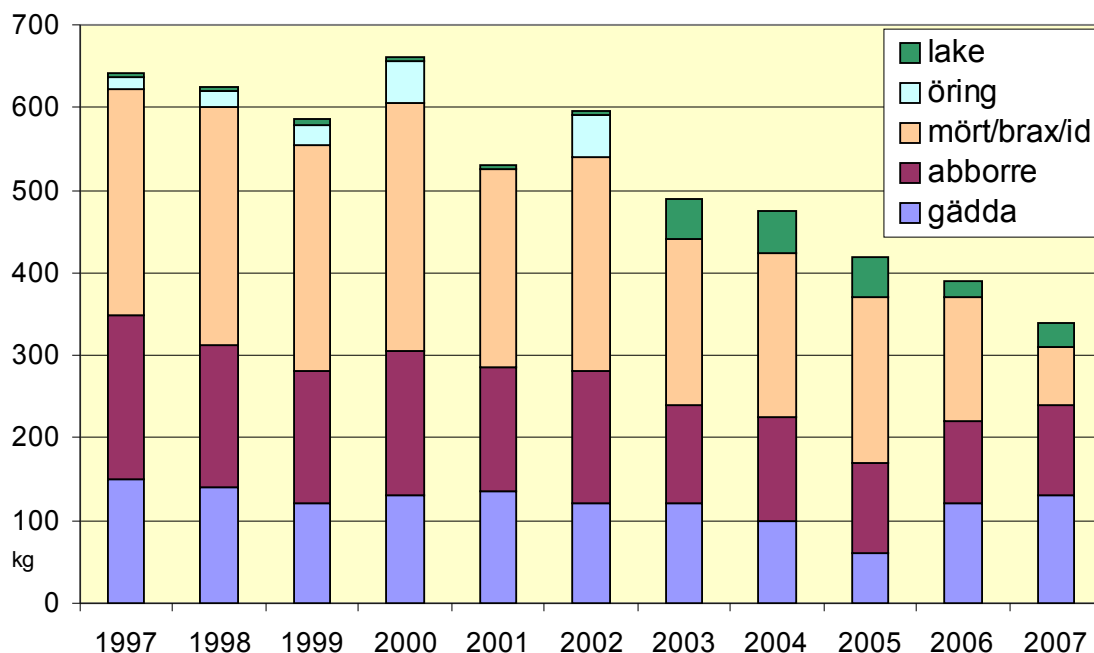
Den sammanlagda fångsten från Huvudsjön, Hjuljärv och Lamasjön uppgår, enligt fiskelaget till hela 30% av den totala fångsten från Över- och Nederlappfors fiskelags vattenområde. Inom Över- och Ytteresse fiskelags område uppgår fångsten från Nådjärv, Angjärv och Hepovattnet till 40% av totalfångsten.

Fiskbeståndet i sjöarna består till största delen av gädda, abborre, braxen och mört. Vissa sjöar håller lider av övergödning. I Huvudsjön och Kisksjön uppstår s.g.s. varje år algblomningar. I dessa sjöar har det även förekommit fiskdöd under vår- och sommarperioden p.g.a. syrebrist. Andra sjöar,- t.ex. Angjärv – lider av surhetsproblem. Syreproblem uppstår ofta under vintern i Nådjärv.

Kronoby å och sjöarna Kronobyås tillrinningsområde

På basen av en fiskeriundersökning i Kronoby å år 2006 uppgick den uppskattade totala fiskfångsten från Kronoby å, - från Terjärv till Larsmo-Öjasjön, - drygt 15.000 kg. De viktigaste arterna i fångsten var gädda (25%), abborre (32%) och mört (25%). Den resterande andelen bestod av braxen, lake, öring och regnbåge.

Fiskfångsten i ån, via statistik från Kronoby delägarlag under perioden 1997 – 2007 presenteras nedan. Delägarlaget uppger att endast 10 % av deras fångster härstammar från ån. Den absoluta merparten av fångsten fiskas i delägarlagets område i Larsmosjön. Terjärv delägarlags årliga fångststatistik är ofullständig, men år 2004 uppgav delägarlaget sin fångst till drygt 23.000 kg. Merparten av detta var gädda (31 %). Mörtens och abborrens andel uppgick vardera till 24 %. Resten (4 %) bestod av öring, lake, regnbåge, sutare, gös, id och ruda. Delägarlaget uppger att fångsten även härstammar från andra sjöar, än de som direkt står i förbindelse med ån.

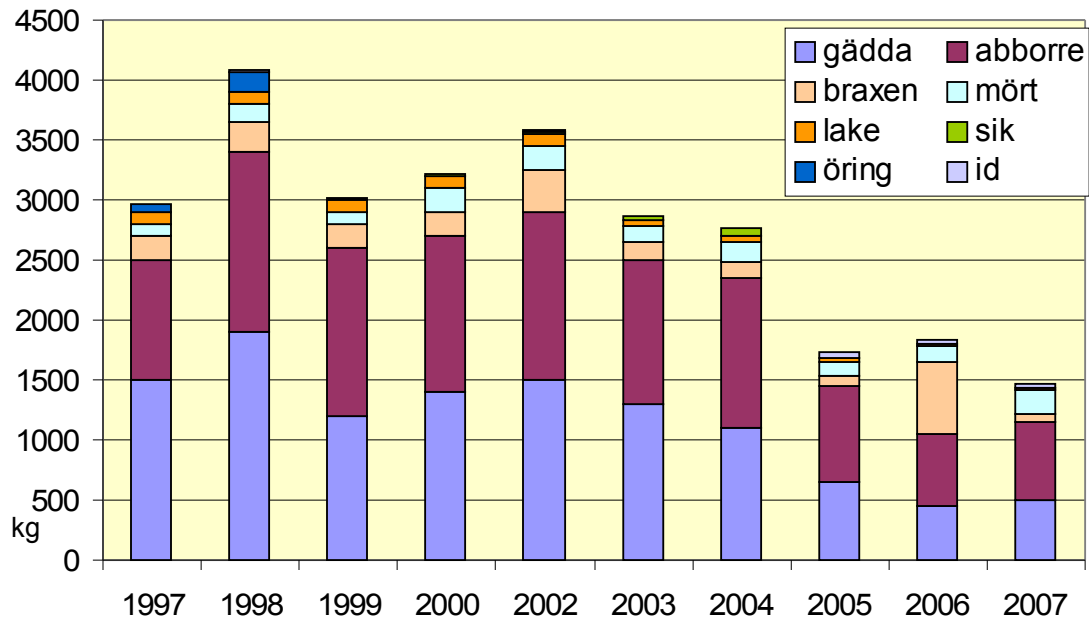
Fiskfångsten i Kronoby å (Kronoby delägarlags område) under perioden 1997 – 2007, enligt delägalagets egen statistik

Negativa faktorer i samband med fisket i Kronoby å och sjöarna

- vandringshinder
- vattenkvalitet och försurning
- låg vattenföring
- igenväxning
- eutrofiering
- lågt vattenstånd.
- stor skrattmåspopulation

Purmo å

Under 20 % av Purmo fiskelags totalfångst härstammar från Purmo å. Då undantar man regnbågsfångsterna från sjöarna Mossavattnet och Stipik. Resten av fångsten erhålls från Narssjön, Sexsjön, Kauhajärvi samt från övriga små sjöar. Purmo fiskelags fångst presenteras i figuren nedan.

Figur. Fångsterna från Purmo å under perioden 1997 – 2007, enligt Purmo fiskelags fångststatistik. Regnbågsfångsterna från sjöarna Stipik och Mosavattnet har lämnats bort.

Fångsterna av abborre, gädda, braxen och lake har minskat betydligt under perioden. Detta torde delvis ha sin förklaring i förekomst av det surt vatten både i ån och i sjöarna.

Kovijoki.

Det finns tyvärr inte många uppgifter angående eventuell fiskförekomst eller fiskfångster i Kovijoki. Gädda stiger upp i Degernästräsket, samt till eventuella andra småsjöar.